

Strategisen tutkimuksen neuvoston jäsenen roolit ja tehtävät

Strategisen tutkimuksen neuvosto on näköalapaikka tieteeseen ja tutkimuksen vaikuttavuuteen. Työ strategisen tutkimuksen neuvostossa syventää neuvoston jäsenten asiantuntemusta tutkimus-, koulutus- ja innovaatiopolitiikassa ja tarjoaa heille ainutlaatuisen mahdollisuuden vahvistaa tietoon perustuvan päätöksenteon edellytyksiä.

Strategisen tutkimuksen neuvosto on Suomen Akatemian yhteydessä toimiva luottamustoiminen päätöksentekoeelin, jonka tehtävänä on päättää strategisen tutkimuksen rahoituksesta. Strategisen tutkimuksen neuvosto perustettiin vuonna 2014 osana valtion tutkimuslaitos- ja rahoitusuudistusta vahvistamaan kilpailtua tutkimusrahoitusta, joka tukee yhteiskuntapolitiikkaa ja yhteiskunnan toimintoja. Strategisen tutkimuksen rahoituksen tarkoituksena on löytää ratkaisuja merkittäviin yhteiskunnan haasteisiin ja ongelmiin.

Valtioneuvosto nimittää opetus- ja kulttuuriministeriön esityksestä strategisen tutkimuksen neuvoston puheenjohtajan ja kahdeksan jäsentä. Suomen Akatemiasta annetun lain mukaan strategisen tutkimuksen neuvostossa tulee olla tunnustettuja tutkijoita ja tutkimuksen asiantuntijoita, jotka edustavat tutkimuksen käyttäjiä. Lisäksi neuvostossa tulee olla kokemusta laajoista hallinnon tai elinkeino- ja muun työelämän taikka tutkimuksen muutosten johtamisesta.

Strategisen tutkimuksen neuvoston tehtävät

Strategisen tutkimuksen neuvostolla on neljä lailla säädettyä tehtävää. Strategisen tutkimuksen neuvosto

1. tekee valtioneuvostolle aloitteen strategisen tutkimuksen keskeisistä teema-alueista ja painopisteistä
2. päättää strategisen tutkimustoiminnan ohjelmarakenteesta valtioneuvoston teema-alueita ja painopisteitä koskevaan päätökseen perustuen
3. päättää tutkimushankkeiden valinnasta yhteiskunnallisen merkityksen, vaikuttavuuden ja tutkimuksen laadun perusteella
4. vastaa tutkimushankkeiden seurannasta ja vaikuttavuuden arvioinnista.

Strategisen tutkimuksen neuvoston käytettävissä oleva tutkimusrahoituksen myöntövaltuus on noin 55 miljoonaa euroa vuosittain.

Käytännön toiminnasta

Strategisen tutkimuksen neuvosto kokoontuu keskimäärin kerran kuukaudessa. Kokouksista useimmat ovat päätöskokouksia. Erilaisia valmistelu- ja suunnittelukokouksia liittyy erityisesti teema-aloitteen valmisteluun ja uusien tutkimusohjelmien suunnitteluun, ohjelmien vaikuttavuustoiminnan ohjaamiseen sekä rahoitushakemusten arviointiin. Hakemuserviointiin ja rahoituspäätöksiin liittyvät tehtävät edellyttävät myös itsenäistä työskentelyä kokousten ulkopuolella. Neuvoston tehtävät vaativat jäsenten työaikaa keskimäärin yhden päivän viikossa. Neuvoston tehtävien toimeenpanoa tukee Suomen Akatemiassa strategisen tutkimuksen vastuualueen virkamiehistö, joka muun muassa organisoii hakemusten arvioinnin ja valmistelee sekä esittelee neuvoston päätettävät asiat.

Strategisen tutkimuksen neuvoston puheenjohtaja osallistuu myös Suomen Akatemian hallituksen ja tutkimusjohtoryhmän kokouksiin, ja kaikkia neuvoston jäseniä saatetaan pyytää Akatemian hallituksen jaostoihin tai erilaisten rahoitushakujen valmisteluryhmiin.

Akatemian toiminnan oikeellisuus ja luotettavuus edellyttävät hyvää hallintoa sekä selkeitä ja avoimia toimintatapoja. Tästä syystä strategisen tutkimuksen neuvoston jäsenelle ei myönnetä tutkimusrahoitusta hänen toimikautensa aikana. Rahoitusta ei myöskään myönnetä henkilölle, joka on osallistunut haettavana olevan tutkimusohjelman suunnitteluun tavalla, joka on omiaan tuottamaan hänelle kilpailuetua muihin hakijoihin nähden. Akatemiassa noudatettavilla, hallintolaista seuraavilla esteellisyyssäännöillä varmistetaan julkista valtaa käyttävien henkilöiden puolueettomuus asioiden käsittelyssä. Toimielimen jäsen ei saa osallistua asian käsittelyyn eikä olla läsnä sitä käsiteltäessä, jos hän on esteellinen.

Strategisen tutkimuksen neuvoston jäsenille maksetaan kuukausipalkkio, jonka opetus- ja kulttuuriministeriö vahvistaa. Tämän lisäksi korvataan kokouksiin osallistumisesta aiheutuvat matkustuskulut.

Akatemian hallintokieli on suomi, mutta kokousten työkieli on tarvittaessa englanti.

Strategisen tutkimuksen rahoituksesta saa lisätietoa osoitteesta www.strateginentutkimus.fi.